

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Valg af en Suppleant til Overskyldraadet i Stedet for Folketingsmand Ole Olsen, der er bleven valgt til Medlem af Raadet.

Paa Formandens Forslag valgtes:
H. P. Pedersen.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Istandsættelse og Vedligeholdelse af private Fællesveje i Landkommuner med købstadlignende Bebyggelse.

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Sp. 3143).

Forslagsstilleren (Piper): Vi have i vor Lovsamling Love, der gælde for København, Love, der gælde for Købstæderne, og Love, der gælde for Landkommunerne, men den store Række af Landkommuner, som nu ved Udviklingen og særlig ved den stærke Udvikling, der har fundet Sted i de sidste 10 Aar langs Jernbanelinierne og ved Stationsbyerne, ere blevne til Byer, der staa ganske ligestillede med Købstæderne, har ingen Lovgivning, i hvert Fald ingen Lovgivning, der passer for de Forhold, som nu findes der. Vi drøftede forleden Dag et af de Omraader, hvor disse Kommuner mangle Lovgivning, nemlig Spørgsmaalet om Tilvejebringelse af Spildevandsledninger. Det samme gælder angaaende Vedligeholdelsen og Istandsættelsen af de Veje, som ikke ere offentlige Veje, de saakaldte private Fællesveje, Veje, som flere have Ret til at befærde, og som skulle vedligeholdes af flere.

Disse Veje henligge nu, saaledes som Forholdene have udviklet sig, mange Steder i en forfærdelig Tilstand. Slitagen paa dem er ret betydelig, og en Mængde af disse Veje er ingen Sinde anlagt. Man har nøjedes med i sin Tid at udlægge Vejene, det vil sige, man har udlagt et Stykke Jord, som Folk kunne færdes paa, men der mangler fuldstændig Stenbelægning paa mange af disse Veje. Det er altsaa en ret bekostelig Sag, naar de skulle istandsættes, og de, hvem Istandsættelsen paahviler, trykke sig derved. Men den daarlige Tilstand gaar jo ikke alene ud over dem, som have Vedligehol-

delsespligten, men den gaar ogsaa ud over de ofte mange Beboere af de Ejendomme, som findes ved disse Veje, og disse Folk kunne ikke optræde som Klagere. Det er efter den nu bestaaende Lovgivning kunde, der ere færdselsberettigede, der kunne optræde som Klagere.

Den Lovgivning, man er henvist til at benytte, er jo Loven om private Fællesveje af 14. April 1865, men den Istandsættelse, man kan give Vejene efter denne Lov, naar man da skal holde sig til Lovens Ord, svarer slet ikke til den Benyttelse, der gøres af disse Veje. Veje, som ligge i saadanne tætbebyggede Landkommuner, der i Virkeligheden ere at betragte som en Slags Købstæder, bør ogsaa istandsættes paa en saadan Maade, at de svare nogenlunde til Købstadgader, og bør derfor om just ikke brolægges, saa dog ordentlig makadamiseres; der maa tilvejebringes Rendestene med Afløb for Vand og ordentlige Fortove med fast Bund, og det haves der neppe Hjemmel til i Loven af 14. April 1865. Dertil kommer, at naar man skal følge denne Lov, skulle Vejene, som der er Tale om at istandsætte, deles i Parter, der paalignes de forskellige Lodejere, og det er en Maade at arbejde paa, der kan være udmærket god i en Landkommune, hvor der er Tale om rene Landboforhold, hvor den paagældende Parthaver selv har Arbejds-kraft og Køretøjer, men som slet ikke passer under bylignende Forhold. Naar Arbejdet ikke udføres eller udføres utilstrækkeligt, skal Kommunalbestyrelsen udføre det for de forskellige Parthaveres Regning. Det kan muligvis dreje sig om et mindre Stykke af Vejen, men det kan ogsaa undertiden andrage ret store og ret kostbare Strækninger, og Kommunen har da ikke nogen Sikkerhed for at faa sine udlagte Penge tilbage. Det er en Mangel ved den nuværende Lovgivning, som bliver desto mere fremtrædende, jo mere kostbar Istandsættelsen bliver.

Dette Forslag søger nu at raade Bod paa disse Mangler. Jeg skal tillade mig at gennemgaa de vigtigste Bestemmelser i de forskellige Paragraffer.

I § 1 bestemmes det, at Sogneraadet kan af egen Drift tage Sagen op. Det er en meget nødvendig Bestemmelse, thi de enkelte Participanter trykke sig mange Gange ved at være dem, der rejse Sagen og derved foranledige, at deres Naboer faa betydelige Udgifter, og de Folk, som bo til Leje, og som ligeledes lide under de daarlige Tilstande, Vejene ere i, kunne